

Novi zvon

Novi zvon, letnik II, številka 4

Urednica:
Gaja Jezernik Ovca

Lektorica:
Gaja Jezernik Ovca

Mentor:
dr. Tomo Virk

Oblikovanje:
Gaja Jezernik Ovca

Naklada:
∞

Ljubljana, april 2013

Kazalo

Razpis za junijsko erotično številko	3
Intervju: Sara Remžgar	4
Aljaž Krivec: Zakaj prijateljevati z ribami in druge prilike	6
Sara Fabjan: Kostanj v rajju; Nora ali stanovanjski blok	8
Sara Fabjan: Življenje ni	9
Špela Medvešek: V morju	10
Sara Remžgar: Blodnjak ob polnoči; Zibelka v zarji	11
Sara Remžgar: Potopljene sence	12
Tamara Vasić: Bojevnik	13
Tamara Vasić: Boginja	14
Tamara Vasić: Bojevnik	15
Patrik Holz: (Tweet)	16
Denis Podaj: Temna hiša	17
Anja Radaljac: Degradacija neke češpljice 14	20

Razpis za junijsko erotično številko

»KAVALIR: Pridi in prva noč bo pijanstvo dveh wildovskih duš.«

(Ivan Mrak)

»Une orange sur la table
Ta robe sur le tapis
Et toi dans mon lit
/.../«

(Jacques Prévert)

»She enjoyed his weight over her, enjoyed being crushed under his body. She wanted him soldered to her, from mouth to feet.«

(Anais Nin)

Junij. Erotika. Vam je znano?

Po uspešnosti lanske junijske erotične številke (in uredniškem zadovoljstvu ob branju prispevkov), bo tudi tokratna šesta številka v celoti namenjena erotični literaturi v vseh variacijah in deviacijah.

Poezijo, prozo, dramske prizore ali hibridne forme pošljite na naš elektronski naslov (novizvon@gmail.com) najkasneje do **torka, 28. maja 2013**. Količinske omejitve ni, navodila za oblikovanje prispevkov pa najdete na naši spletni strani.

Tematska zamejitev je zgolj erotika. Ostalo je prepuščeno domišljiji (in fantaziji) vsakega izmed avtorjev/avtoric, pa naj bo ovito v usnje, lateks ali zgolj močni čustveni naboj. Vse je dobrodošlo.

Sara Remžgar

Takoj, ko je pesem napisana, zadiha z lastnimi pljuči, se opre na svoji lastni dve nogi in postane samostojni objekt, za katerega nisem več odgovorna in ki me ne bremeni več.

Na začetku te prosim, da se nam predstaviš, recimo s čim se ukvarjaš, deli z nami kakšne objave in literarne nagrade, pesniška tekmovanja ...

Septembra 2012 sem diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani iz angleškega jezika in književnosti in španskega jezika in književnosti.

Trenutno delam kot učiteljica angleščine za predšolske in osnovnošolske otroke na jezikovni šoli Papagaj – vodim igralne urice v angleščini, nudim pa tudi individualne inštrukcije iz angleškega in španskega jezika za osnovnošolce, srednješolce in študente. Že več let se ukvarjam s prostovoljstvom preko različnih nevladnih in neprofitnih organizacij, tudi trenutno delujem kot prostovoljka na Ozari Slovenija in skušam del svojega časa posvetiti druženju z osebami z motnjami v duševnem zdravju.

Sodelovala sem na letošnjem festivalu mlade literature Urška, med svoje uspehe na literarnih natečajih pa si štejem prvo mesto v liriki na dvojezičnem literarnem natečaju mestne občine Pliberk, tretje mesto na Literarno-likovno-multimedijskem ustvarjalnem natečaju v kategoriji literarna dela mladih – mladi ustvarjalci do 25. leta starosti, in pa uvrstitev v polfinale Pesniškega turnirja 2013, ki je še aktualen.

Želim si objavljati svoje delo v čim več literarnih revijah, do sedaj pa sem se predstavila v Novem Zvonu, v Locutiu, na spletnih straneh Lirik.si, v OtočjuO in Literarno jezikoslovni reviji. S svojimi pesmimi pa sem sodelovala tudi pri ustvarjanju zbornika »Vezi med ljudmi – Zwischenmenschliche Bindungen« 2012.

Torej pišeš samo poezijo ali se morda preizkušaš še v čem drugem?

Poleg pesmi pišem oz. sem pisala tudi kratke zgodbe, vendar se mi niso zdele dovolj dobre, da bi jih komu pokazala oz. jih poskušala objaviti. Trenutno pa čutim, da lahko največ povem preko poezije: najbolj osebno, najbolj pristno, najbolj surovo! Tako sem pustila prozo bolj ob strani, čeprav se mislim (z leti in izkušnjami) spet bolj konkretno podati vanjo. Trenutno pa delam na seriji otroških kartonk/slikanic v španščini, ki na igriv način, v obliki kratkih pesmic in s poudarkom na rimanih besedah, skušajo malčkom (1-3 leta) približati otroško vsakdanje besedišče v španščini.

Zanimivo, vidim da se veliko ukvarjaš z otroki. Zakaj pa potem v tvojih pesmih najdemo toliko temačnih elementov? Je za to morda »kriv« kakšen pesniški vzornik?

Že od gimnazijskih let me je močno privlačilo temačno v poeziji ene največjih ameriških pesnic in pisateljic 20. stoletja, Sylvie Plath, ki nekako velja za mojega glavnega pesniškega vzornika in morda edinega književnika, ki se me je s svojim življenjskim delom dotaknil prav v srčiko lastnega obstoja. Iz njenega romana Stekleni zvon sem črpala snov za diplomsko nalogo ob zaključku študija angleškega jezika in

književnosti, skozi vsa leta študija pa je bila njena poezija stalnica v mojem življenju in me nagovarjala vsakič z drugačnim tonom in barvo glasu. Občudovala sem njeno strast v izražanju, njeno neposrednost, prosojnost njenih besed, globoko čutno in čustveno izkustvo izlito na papir in nato v duše vseh, ki moremo doumeti njeno ustvarjanje na osebni ravni, z zavestjo, da govori prav nam in nenazadnje, o nas samih.

Bržkone bo veljalo, da sem prav preko poglobljanja v branju Plathove razvila lastni pesniški glas, ki teži k intenzivnem izražanju najbolj osebnih, izredno občutljivih, šokantnih in grozljivih področjih življenja. Vendar pa razglabljanje bivanjske stiske na nek psihoterapevtski način ni cilj, ki ga preko pesmi skušam doseči, temveč grem dlje: popolnoma razgaliti neko travmatično izkušnjo, ki sem jo preživela, prežvečila in preseгла in jo nato oviti v tančico pesniškega izražanja, ki ustvarja lebdenje nedoločljive meje med resničnim in namišljenim, med vsakodnevnim in magičnim. Vsekakor pa naravi mojih pesmi botruje tudi dejstvo, da sem, razen v družbi najbližjih, sicer zelo introvertiran in v svoj svet prikovan posameznik, ki preko pesniškega ustvarjanja išče svoj odsev na obrazih drugih, ljudi, ki me berejo in ki nato ugledajo sebe v mojih stvaritvah.

Za konec pa nam povej še kaj o tem, kako nastajajo tvoje pesmi in kakšen je tvoj ustvarjalni proces.

V vzdušju intenzivnega doživljanja osebnih izkustev se tako rojevajo moje pesmi, ki niso vnaprej načrtovane po nekem urniku v duhu discipline in reda, temveč izbruhnejo izpod peresa v enem samem silovitem sunku, kot posledice nujne potrebe po primernem ubesedenju neke zatajevane, potlačene travme, ki se kot krik razlije po papirju. Nujno je na tem mestu poudariti, da je namen mojih pesmi biti prebrane na glas, biti izkričane in izživete do konca, izdajajoč notranji svet ustvarjalca, ki se obenem nahrani ne le s prečiščevanjem nepotrebne čustvene navlake, temveč predvsem z lepoto pesniškega izdelka, ki slednjič preseže stisko – povod za ustvarjanje. Takoj, ko je pesem napisana, zadiha z lastnimi pljuči, se opre na svoji lastni dve nogi in postane samostojni objekt, za katerega nisem več odgovorna in ki me ne bremeni več. Ob tem pa je poleg »bruhanja ognja« nujno potreben tudi primeren intelektualni pristop, saj le pesmi, ki so nekaj »vredne«, preživijo na dolgi rok.

Intervjuvala: Veronika Šoster

Aljaž Krivec

Zakaj prijateljevati z ribami in druge prilike

Namesto, da bi zapravil zadnjo priložnost.

Sem se,
spo-
pri-
jateljil.

Z RIBAMI

zato ker radovedno odpirajo usta
in široko odpirajo oči
zapomnijo si kam pade hrana
in za katero skalo ne bo sianke

Baje, da je njihov
spo- (sko-
min (min)
dolg 2 klinčevi sekundi.

Ampak jaz in moji prijatelji,
+ moja punca
+ moj oče
+ moja mama
+ moj stric, tašča in sploh cela žlahta
(ki smo z ribami na TI-TI "basis",
(ali bolje TI-? "basis"))

α Vemo:

a) da to ni res

b) ga ni

α Ker vemo,

α da bi

- s spominom DVEH SEKUND (12:45)

(v zadnjem oklepaju je okroglih 15 minut)

da bi s spominom

-d-

-v-

-e-

-h-

-s-

-e-

-k-

-u-

-n-

-d-

Živel večno.

Sara Fabjan

Kostanj v rajju

Želiš jesti kostanj?
Pridi na Žale.
Tam je krasen ambient.
Tam je samo morala zastonj.
Čeprav vsi rajje kupujemo kostanj
ker zanj rabiš le tri evre.

Nora ali stanovanjski blok

mala punčka
z dolgimi lasmi
in mislimi ki ne dohajajo
mala lutka
s priprtimi očmi in zamašenimi ušesi
in pištolo
ki želi biti naključna
padajoča leta
in invalid ki potuje počasi

masaker sanj
v prvi minuti dneva
in gojenje domišljije
pred spanjem
in nato-
pokol v prvi luči dneva

Življenje ni

Umrli je
(ravnokar)
tvoja sorodna duša
ki bi jo morala spoznati

čisto naključje je vzelo njega najprej
zmeraj se mora en vdati prvi
da je nekdo lahko naslednji

življenje ni računalniško namizje
-prilagojeno na posameznika
vse se dela v enem vzporednem vesolju
v eni metafikciji
edinem času

življenje je trola
z nepotrpežljivim voznikom
če ne pokažeš da si zainteresiran
bo odpeljal mimo

Špela Medvešek

V morju

Stopala sem v morje
naj nihče me ne ustavlja
saj tako bo svetu bolje.

Gola se pogrezam
sol že lušči mojo kožo
pusti, da nasedam tem pretvezam

In ko tonem, kadar spanec
me pogoltne v globino
takrat ozri se proti nebu

- sončni žarek piše zgodovino...

Sara Remžgar

Blodnjak ob polnoči

Zgradila bom hišo, ogromno,
z rešetkami in razžvečenim papirjem,
sivim, popackanim s črnilom ostankov izsesane krvi,
vrženim v mlahav trebušček
črnih oči in črnih nog, da te spodnesejo.

Narisala ti bom načrt,
ki se ravna po šepetu in prihaja
iz trepetajočih nosnic, iz orošenih trepalnic,
iz krivic, za katerimi jočeš.
Hinavec!

Hiša je temna, plapolajo ji rdeče,
raztrgane cape (matere, ki bo to še postala)
vražjih čarovnic, ki mi ubijajo strah.
V noči prividov in zastrupljenih školjk
bom izpustila tvojo dušo,

da jo pričaka zaboj očetovih čebel.

Zibelka v zarji

Da se zdani bom počakala,
v soju betonske ničvrednosti,
zaokrožena od ptic in bolezni in meni primernih
nesrečnikov,
ki zopet sedijo v vrsti poravnanih
in vidijo jutro drugačno od mojega.

Za zapahnjena vrata,
za izdelan načrt in vlečenja za lase,
za pretrgano rdečino večjo od prejšnje,
sem zbežala med gozdove urbanih rešitev.
Z ostrino tvojih črnih, od brozge zamazanih čevljev
si presekala mi čelo in vse, kar ostane.

Iz paradiža izgon
ni zasijal proti temi,
vse je pozabljeno, vse,
vse oproščeno, vse,
vrni se!

-

Ko se vrnem, pričakaj me z rezilom na kljuki.

Potopljene sence

Bila je modrozelená in hladna,
brez namena v srcu, brez sijaja na čas,
ko oglušijo oči in se posušijo ušesa.

Zadnjič med umirajočimi sencami,
v ladji razkošja volančkov in čipk,
pretesni za dih dveh sovražnih zarodkov.

Zadnjič pod vonjem razočaranj, leži mati, ki čuti,
okamenelost? Domačnost?
Je sploh razlika?

Zadnjič izkljuvam oči
črni mački,
ki sedi na navidezni strehi in ničesar ne čuti, ničesar ne ve.

Je to zadnjič,
predem me preplavijo sanje in začetki?
Zadnjič, da se čudim (ne)verjetnemu?
Zadnjič, da mi presekaš trup
v dvojno mravljinčenje, dvojno polzenje po steni?!
(Polzenje je pustilo odtis.)

Zadnjič je, da si pogoltnil moje besede.

Pridem pa drugič,
ko me vrane prebudijo lačno, premraženo,
da se zapodim proti tebi in ti ugasnem rdeče oči.

Tamara Vasić

Bojevnik

Prideš,
da me oplaziš z ljubeznijo,
da začutim,
kako je biti ljubljen.
In odideš.
Moja kazen za preteklost.
Čas teče.
Za vsako, ki pride v moje življenje,
mislim, da mi je usojena,
ker ne čutim več,
samo upam,
da si končno – ti.
Moje ledene ustnice me izdajo,
moja zamaknjenost v samoto
odvrne vsakogar.
Čas teče.
Vem, da obstajaš.
Pot je dolga,
a vredna bolečine, solza, smeha
in veliko časa, ki mineva.
Davno nazaj sem te zapustil
in ti si zapustila mene.
Zdaj se vračam nazaj k tebi
in ti iščeš pot do mene.
Srečala se bova v najinem času,
v najinem kraju na zemlji,
izpolnjena v času, ki teče.

Boginja

Bliža se luna
mojemu obrazu,
v njej vidim odsev ljubezni,
ki prihaja v valovih.

Zašepetam: Polna luna.

Nemir je zajel srce,
ki pozna toplo naročje,
v katero počasi polzi,
znana toplota izžareva,
v odsevih ljubezni.

Rečem: Polna luna.

Grizem tople ustnice,
ki hrepenijo po dotiku.

Zakričim: Polna luna.

Dotaknila sem se znane roke,
ki me bo odpeljala za vedno k sebi.

Bliža se luna mojemu obrazu,
v njej vidiš moj odsev;
ljubezen izžareva.

Bojevnik

Topla kri polzi,
topli vzdih,
časa ni,
samo ti in jaz
v krvi, ki naju
vedno znova združuje.

Zaznavam tvoj vonj,
čutim tvojo prisotnost,
ko si milje stran od mene.

Rdeči krog usode obstaja,
ti in jaz sva v njem ujeta,
čeprav želiva včasih ubežati,
naju vedno sili,
da vedno znova pogledava
drug drugemu v oči
skozi stoletja.

V najinih žilah teče ista kri,
ki naju hrani z istim hrepenenjem,
konec večnega iskanja zavetja,
če živiva drug v drugem v isti krvi.

Vse pesmi so bile objavljene v zbirki trubadurske ljubezenske lirike Boginja in bojevnik (2012).

Patrik Holz

(Tweet)

Kaj si misli
Agatha Christie?
Kaj si misli
človek z dinamitom?
Kaj si misli
že desetič spregledani prvenec?
#prvenec

Kdo se sprehaja po zatohlih
od čokolade umazanih listih?
#karibskaskrivnost #ljubljana
Kje sta Hercule in Marple
ob šumu #vselovenskihvtaj
JJ-ji so zmeraj istih obrazov.
#slovenija #strunjan #lj-polje #idrija
Svetovna kriza je konstrukt tisočletja.
#kriza

*Za njimi pride novi rod
dobronamernih misionarjev.
Spet nam obljublajo dobrot.
Vedno iste face¹ #lačni franz*

Kaj si misli izgubljeni čas
o rešitvi izpod krošnje
#tridimenzionalnih
O čem sklada Boris, medtem,
ko si zvija Golden Virginijo
ob treh in pol v jutru?
#prvislovenskiep

Kaj si misli
v tišini
prepevani Joyce
o poslednji nevihti?
#leočemmisliAgathaChristie
*"And any fool knows a dog needs a home,
A shelter from pigs on the wing."²*

Dom
v kliku erosa in demona
#1986 #2013
Čemu služi poznavanje
stotih retoričnih figur,
ko pa bere le desetina na generacijo?
#prvenec

¹ La ni Franz - Vedno iste face

² Pink Floyd – Pigs on the wing part 2

Denis Podaj

Temna hiša

Trije dečki in deklica, stari 12 let, se odpravijo po pouku proti svojemu domu. Stanujejo v isti ulici, zato vsak dan skupaj hodijo v šolo in nazaj, med potjo pa vedno na veliko debatirajo o raznih temah.

»Zanima me kaj se skriva v tej hiši?« se vpraša Anže, ko zakorakajo mimo temne hiše na začetku ulice.

»Nikar ne hodi v to hišo, notri straši,« Matica kar zmrazi, ko pomisli na to.

»Menda ne verjameš tem pravljicam,« se mu posmehuje Alenka.

»Če pa res, se spomniš Davida z sosedne ulice, on je šel enkrat noter in nikoli ni prišel ven.«

»Pa ja, ti ga nisi videl priti ven.«

»Aja, no pol pa povej, zakaj ga zadnje dni ni več videti.«

»Socialna delavka ga je odpeljala, ker je živel pri pijanem očetu, ki se ni pobrigal za njega,« obrazloži Tomaž.

»Kdo je za to da gremo noter?« predlaga Anže in že naredi nekaj korakov proti hiši.

»Jaz ne grem, vi pojdite če želite, samo brez mene.« odgovori Matic ter odkoraka naprej proti domu. A ga kar hitro za ovratnih zgrabi Alenka in povleče nazaj:

»Kaj si baba ali ded? Menda ne boš rekel, da te je tako zelo strah. Saj nimaš pet let, ampak dvanajst.«

»Ne bodi takšna, mi je pač neprijetno iti not.«

»Pa saj ne boš šel sam, skupaj gremo. Kaj pa če najdemo kaj zanimivega, pa ti bo pol žal,« ga pregovarja Anže.

»A ne, sigurno ne bom obžaloval.«

»Zdaj pa te imam pa dovolj, gremo,« rahlo povzdigne glas Tomaž in Alenki pomaga Matica potiskati proti hiši.

»Ne potiskajta me, saj lahko hodim sam,« se ju otepa in le počasi, počasi zakoraka z njimi do hišnega praga. Anže odpre velika škripajoča vhodna vrata, pred njimi se odpre velik predprostor, na sredini pa se vzpenjajo dolge stopnice v drugo nadstropje. Ekipa radovednežev počasi stopi v hišo ter se previdno premika proti stopnicam.

»Kul,« Anže občuduje, stare slike na stenah in kipe v kotih predsobe. Ko se pomaknejo nekje do sredine, se vhodna vrata silovito zaprejo. Vsi se ustrašijo in ozrejo proti vratom.

»Jaz grem vem!« se takoj oglasi Matic in že odhiti proti izhodu. A ga ponovno Alenka zgrabi za ovratnik in potegne nazaj.

»Nikamor ne greš. Menda se nisi ustrašil vrat, ki jih je prepil zaprl.«

»Kot da se ti nisi,« ji odvrne.

»Dobro zdaj no. Vsi smo se malo, ok. Gremo naprej,« pripomni Tomaž. Počasi se začnejo premikati po stopnicah navzgor. Matic zelo tesno hodi ob Alenki in samo

šviga z očmi sem ter tja, če se bo kje kaj premaknilo. Prav vsaka stopnica, na katero stopijo, močno zaškripa, kar je še bolj neprijetno slišati v stari zapuščeni hiši. Ko prispejo na vrh, pred sabo zagledajo dolg temen hodnik. Na sredini hodnika je položena stara rdeča preproga, stene pa krasijo velike slike z raznimi ljudmi.

»Kul. A niso lepe slike, to je tista tehnika, ki so nas v šoli učili, da imaš občutek, kot da te opazujejo,« občuduje poslikave Anže.

»Ja, grozno zgleda,« pripomni Matic.

»Ja, zdaj zdaj, se bo nekdo sklonil iz slike in te zgrabil,« se pošali Tomaž. Anže in Alenka pa se začneta smejati.

»To ni smešno. Vama bom že vrnil.«

»Glejte, tu so odprta vrata v sobo, gremo not pogledat kaj se skriva. Mogoče je bav bav,« reče Anže in že zakoraka v sobo.

»Ha ha, res smešno,« odvrne Matic. Ko Anže stopi s temno sobo, se vrata za njim silovito zaprejo.

»Kaj počnete?« se na drugi strani vrat oglasi Anže.

»Mi nič. Nisi ti zaprl vrat?« mu odgovori Tomaž.

»Dajte, pomagajte mi jih opreti, zataknila so se, tu notri jaz nič ne vidim,« in poskuša odpreti vrata, a zaman. Tudi Tomaž prime za kljuko in jih skuša odpreti, a kljuka se niti ne premakne.

»Alenka, Matic, pomagajta jih potisniti« ju prosi Tomaž. In oba na vso moč potiskata vrata, da bi se premaknila.

»Em, prosim, pohitite, nekaj se mi približuje. Aaaaaa, odprite! Odprite! Na pomoč!!!« začne na ves glas vpiti in kričati.

»Anže, kaj se dogaja! Anže!« in vsi trije, še bol močno in vse bol divje zabijajo po vratih, da bi se odprla. Anže vse glasneje in vse bolj neusmiljeno kriči od bolečine, vse močnejše in močnejše tolče po vratih. V roku se sekunde pa vse potihne.

»Anže, si v redu? Anže?« ga skuša vsa prestrašena priklicati Alenka, a na drugi strani ni ne duha ne sluha.

»O moj bog, poglejta pod vrata,« ju opozori Matic ves prestrašen in vlažnimi očmi. Alenka in Tomaž pogledata pod vrata in tudi sama od šoka odskočita od vrat in na debelo opazujeta, kako na hodnik priteka ogromna količina krvi. Matic postane ves paničen in odhiti proč od vrat, kar hitro ga za ovratnik ujame Alenkina roka ter ga povleče nazaj:

»V napačno smer greš. Tam je izhod,« in vsi trije prestrašeno stečejo do stopnišča.

»Počakajta,« se oglasi Tomaž.

»Zakaj, bi rad bil še ti mrtev?« ga čudno pogleda Matic, sam pa komaj lovi sapo.

»Ne, samo ne moremo ga kar pustiti, moramo se prepričati kaj se je zgodilo.«

»Jaz ne grem več nazaj, ni šans. Jaz grem domov, vidva pa kak hočeta.«

»Tomaž ima prav, ne moremo kar zbežati, kakšni prijatelji pa bi potem bili, kaj če je še živ, pa ga je treba samo rešiti,« razmišlja Alenka.

»Vem, ampak jaz ne morem nazaj. Oprostita mi, ampak ne morem.«

»Ne skrbi Matic, razumem te. Prav pojdi ven, pojdi po pomoč. Midva z Alenko pa ga

greva iskat,« Matic prikima, se obrne, da bi stekel po stopnicah proti izhodu. V tem trenutku pa Tomaža nekaj zgrabi izpod preproge, ga podre in vleče pod preprogo.

»Matic! Pomagaj mi ga povleči ven,« zavpije Alenka, ki Tomaža že drži za roko in ga skuša izvleči iz preproge. Matic se ji v trenutku pridruži in na vso moč vleče Tomaža za roko.

»Pohitita, nekaj mi trga nogo. Boli!« in začne na vso moč kričati od bolečine. Alenka in Matic postaneta vsa panična, v očeh pa se jima pričnejo nabirati solze. Vlečeta na vso moč, a Tomaža ne moreta in ne moreta ga potegniti k sebi. Tomaž je že skoraj ves prod preprogo, okoli njega je že luža krvi, tako nemilostno podleže bolečinam, njegovo telo pa v celoti izgine pod preprogo. Alenka in Matic, oba močno prestrašena in objokana, brezglavo stečeta po stopnicah, proti vhodnim vratom. Alenka se na zadnji stopnici spotakne in pade in ravno takrat tudi njo nekaj prime za nogo in jo prične vleči pod stopnico. Matic, kljub temu da je bil že skoraj pri vhodu, se obrne in steče nazaj do Alenke ter jo skuša rešiti.

»Pojdi Matic, pojdi! Reši se dokler se še lahko!« a Matic je ni poslušal, na vso moč jo je vlekel k sebi, a zaman, tudi ona z ogromnimi bolečinami izgine pod stopnicami, za njo pa ostane le luža krvi. Matic, ves objokan, steče do vrat, jih skuša odpreti, a se ne dajo. Ves obupan se usede pred vrati in stisne kolena k sebi, glavo pa med noge ter prične glasno jokati. Matic tako sedi že kakšno minuto, medtem preneha jokati, se še kar ne premakne. Še zlasti, ker je dobil občutek, da nekdo stoji pred njim, da nekdo diha v njegovo glavo. Od strahu ne upa odpreti oči, ne upa niti trzniti, le srce mu je čisto podivjalo. In so ko se ga nekaj dotakne, ga v srcu stisne ter zadnjič požene kri po žilah.

Anja Radaljac

Degradacija neke češpljice

Od primišljanj do raz-misljanj

14.

Dragan je v svoji delovni sobi, kjer dela na projektu, ki bi ga moral dokončati že prejšnji teden. Raztresen je in razdražljiv, ni mu do pogovora, želi si biti sam. Zadnje čase so takšni dnevi pogosti. Dragan se vrne domov okoli petih, na hitro popeče že pripravljene piščančje zrezke, poje jih brez priloge in brez kruha, nakar Sofijo površno poljubi na lice, sede za računalnik v svoji sobi in dela pozno v večer. Sofija sameva v dnevni sobi. Tudi v tem trenutku sedi v svojem oranžnem fotelju, v naročju drži pesniško zbirko Janeza R., ki ji jo je pred dnevi priporočila sošolka. Knjižica je tanka, počiva ji na kolenih in Sofija jo z dlanjo drži odprto, a že dobrih deset minut ni obrnila lista. Strmi v eno samo stran, v eno kitico, (*Če stjegneš rwoka v toma, rwoke se s tome h teb stegujeja, če močn gljedaš globok v toma, pa vate oči gljedaja.*), a je ne razume. Ne doume pomena besed in počasi se njena misel izgublja. Zdaj strmi v lončnico, ki ji stoji nasproti in prisluškuje nenavadno težkim, neznosno glasnim premikom urinega kazalca. Pri lončnici nenadoma opazi majhno, modrovijolično liso, ki utripa in Sofijino srce izpusti en utrip. *Kaj je to?* Pomežikne, a lisa ostaja na mestu. Bralna luč je vsa vroča v višini njenih lic, nanjo se je zvrnila zelena Draganova jopica, a Sofija tega sploh ne opazi. Srce ji bije vse hitreje, čeprav je modrovijolično svetlikanje prešlo. Tišina pritiska, ritmično bitje ure tvori nezdravo disharmonijo z udarci Sofijinega srca. Sofija si roko pritiska na prsi in se trudi, da bi dihala globoko in enakomerno, čeprav se ji vse bolj zdi, da se dnevna soba odmika, da se lončnica pači in postaja podolgovata, omare pa se zgrinjajo nadnjo in jo dušijo. Prisili se, da pesniško zbirko odloži na klubsko mizico, nato vstane, stopi v kuhinjo in popije kozarec vode. Srce se ji počasi umirja, še vedno se vzpodbuja k enakomernim, globokim vdihom in počasnim, kontroliranim izdihom. Vrne se v dnevno sobo, sede in kolena pritegne k prsim. Nato vzame zeleno beležnico in piše.

Odložim pesmi, ponovno ležem v travo. Sama. Mislim nanj. Na njegove oči, na ogrizek, ki je v svojem letu preko travnika srečal čebelo, na zmaja, ki je lovil psa in zavzdihnem. Tistega dne je neznosno deževalo, se spominjam. Poletna nevihta me je ujela nepripravljeno in nenadoma – prvič v življenju – . Stopala sem po ulici in nastavljala obraz, ko so se množice stiskale pod nadstreške večno enakih trgovin. Zrla sem v nebo, temno in neusmiljeno, ki me je umivalo in pomislila, da se črna v soncu belo blešči.

Nisem ga videla in niti ga nisem pričakovala – ulice so bile prazne, moja oblačila povsem premočena od dežja so mi tesno oklepala telo in zdelo se je, da je to nekaj takega, česar si sicer ne želi nihče. Nenadoma sem se zaletela vanj ali pa se je morda on zaletel vame? Odprla sem že usta, hotela sem reči, da mi je žal, da se

resnično opravičujem, da me je dež enostavno prevzel – kdo ve zakaj – ko sem prvič uzrla njegov obraz. Njegove borovničeve oči.

»Oprosti,« je rekel in se nasmehnil; »nisem te videl. Samo ta čudovit dež sem opazoval.«

»Tudi jaz,« sem odvrnila, povsem sproščena, neobremenjena.

Pomislim, da ob njem nisem nikdar čutila nikakršne zadržanosti. Zgolj sproščeno, povsem naravno veselje, da nekdo razume. Razume vse tisto, česar nihče drug nikdar ne bo razumel.

Sofijino srce bije v enakomernem, počasnem ritmu. Ti-dam-ti-dam-ti-dam-ti-dam. Večkrat prebere, kar je pravkar napisala. Toplota se širi v njene roke, v stopalih začuti prelet mravljincev in v trebuhu prijetno ščemenje. Ves prejšnji strah se ji zdi odvečen in mrzlo tuj. Sledi tistemu, kar ji je kar najtopleje priporočil Feliks in bere brez nenehne samokritike, z drugačne, ne več stroge, priučene kritiške perspektive. Kar je napisala, meni, je resnično. *Njeno čustvo je resnično.* Prav toliko je čudežno, kot je konvencionalno in patetično. In povsem nemogoče je, meni Sofija, da bi bilo drugačno. Vsako čudovito, iskreno čustvo je patetično, ko je enkrat upovedano, ali pa mu je z ubeseditvijo nekaj odvzeto, je zaverovana v svojo misel. Kaj potem, če v njenem besedilu ni ničesar izbranega, svežega in estetsko presežnega? Ta zapis je globoko intimen, iskren in Resničen. Neobremenjen. V njem ni niti kanca akademske zaskrbljenosti, narcizma, nikakršne prefinjene, malomeščanske zadržanosti, kakor spoznava Sofija. Gre za avtentičen oris, natančno takšen, kakršno je vsako na novo porojeno čustvo mogočne ljubezenske strasti. Preprosto gre za večno vračanje enakega.